

GUVERNANȚA ȘI SUSTENABILITATEA ACTIVITĂȚILOR SPAȚIALE

Dr. ing. Dumitru-Dorin Prunariu
Membru de Onoare al Academiei Române,

Membru de Onoare ARA

Cosmonaut

Domeniul de responsabilitate privind guvernanta și sustenabilitatea la care mă refer în această lucrare este reprezentat de activitățile spațiale.

Pentru a vă oferi o înțelegere cuprinzătoare a domeniului, voi analiza pentru început, sumar, principalele orientări și probleme legate de activitățile cosmice, atât civile cât și militare, cu câteva exemple concrete legate de principalii actori cosmici guvernamentali. Voi face apoi referire la instituțiile, modalitățile de abordare și instrumentele internaționale existente și în construcție utilizate pentru a soluționa problemele legate de guvernanta și sustenabilitatea activităților cosmice.

Modul în care este folosit mediul cosmic reprezintă o preocupare tot mai accentuată atât pentru națiunile cu capacități spațiale, cât și pentru operatorii de sateliți comerciali. Dacă spațiul cosmic nu este exploatat în siguranță, nu constituie un mediu sigur și pașnic, capacitatea reală de a-l utiliza ar putea scăde substanțial până la a deveni nesustenabilă. Astfel, s-ar ajunge la imposibilitatea de a utiliza spațiul în domeniul securității naționale, al observării Pământului, pentru telecomunicații, incluzând aici transferul de date și televiziunea, internetul, telefonica, tranzacțiile financiare, navigația satelitară, explorarea științifică, sau dezvoltarea economică. Dacă spațiul cosmic devine nesustenabil, zborurile umane pe orbita circumterestră ar putea fi serios amenințate.

Un aspect foarte important dar mai puțin vizibil public al utilizării spațiului este acela în domeniul “securității naționale”. În același timp, este domeniul care produce cele mai mari îngrijorări și controverse la nivel internațional. Majoritatea tehnologiilor spațiale în curs de dezvoltare sau deja desfășurate în spațiu sunt cu utilizare duală, acestea fiind proiectate pentru a fi utilizate în principal în scopuri pașnice, precum îndepărtarea deșeurilor cosmice sau telecomunicații. Unele sisteme însă pot fi foarte ușor convertite în arme anti-satelit (ASAT). Capabilitățile de bruijă reprezintă una din cele mai comune astfel de aplicații și utilizarea acestora reprezintă o amenințare serioasă pentru orice sistem de telecomunicații; un interes special îl reprezintă potențialul acestora de escaladare a unui posibil conflict într-o situație de criză. În plus, multe state au în curs de dezvoltare capacități de atac cibernetic, ceea ce reprezintă o amenințare reală pentru orice sistem spațial.

Care este de fapt, în câteva cuvinte, politica în acest domeniu a unora din principalii actori în domeniul cosmic?

Statele Unite ale Americii reprezintă, fără îndoială, cea mai mare putere spațială. Bugetul militar al SUA este mai mare decât bugetele militare însumate ale primelor 20 de state puternice din lume. SUA dețin cam 95% din tota-

lul existent pe glob al sateliților militari și dețin cam 2/3 din totalul investițiilor mondiale în utilizarea comercială a spațiului cosmic.

SUA consideră libertatea de acțiune în spațiu ca fiind importantă, inclusiv pentru alte abilități militare ale sale. De asemenea, SUA au cele mai înalt integrate capacități spațiale militare, aceasta ducând, pe de o parte, la o mare vulnerabilitate. Statele Unite investesc masiv în cercetare și dezvoltare în domeniul spațiului cosmic militar, inclusiv în capacități care duc la blocarea utilizării activelor spațiale de către adversari. Pe de altă parte, SUA sunt, de asemenea, lideri în prevenirea coliziunilor în spațiu și, sub administrația Obama, au devenit interesate în acceptarea unui cod internațional de conduită responsabilă aplicabil tuturor statelor cu capacități cosmice.

Capacitățile actuale ale SUA includ cea mai mare rețea de conștientizare a situației din spațiul cosmic (space situational awareness - SSA), avionul cosmic militar X-37B, o rețea satelitară de avertizare timpurie și capacități de război cibernetic și electronic. Cercetările în domeniul laserilor bazați în aer și la sol sunt și ele în curs de desfășurare. Se efectuează, de asemenea, cercetări în domeniul sistemelor de service pe orbită și al tehnologiilor de îndepărtare a deșeurilor cosmice.

Uniunea Europeană este un jucător în devenire în domeniul securității în spațiul cosmic. Din rapoartele EU rezultă faptul că strategia de securitate a Europei este incompletă fără o componentă spațială. Rezultă însă în mod clar din documente, că Uniunea Europeană nu ar trebui să contribuie la militarizarea spațiului cosmic.

La 29 septembrie 2008, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Rezoluția “Impulsionarea politicii spațiale europene”, în care este salutat progresul realizat prin punerea în aplicare a Politicii Spațiale Europene și sunt evidențiate noi domenii prioritare. În domeniul securității, rezoluția a subliniat necesitatea ca Europa să se doteze cu capacitatea de a-și monitoriza și supraveghea propria infrastructură spațială cât și deșeurile cosmice, UE - în colaborare cu ESA și statele membre - având un rol activ în definirea guvernantei asupra acestor capacități.

La 4 aprilie 2011, Comisia Europeană a lansat Comunicatul “Către o strategie spațială a Uniunii Europene în serviciul cetățeanului”, care reflectă rolul crucial al spațiului cosmic pentru economie și societate. Comunicatul stabilește principalele priorități ale Uniunii Europene, care includ asigurarea succesului celor două programe spațiale pilot ale UE, programul Galileo, reprezentând sistemul european de navigație globală prin satelit, și programul GMES – monitorizarea globală pentru mediu și securitate, cât și protecția infrastructurilor spațiale, și explorarea

spațiului. Comunicatul solicită, de asemenea, dezvoltarea unei politici industriale spațiale, în strânsă cooperare cu statele membre ale UE și Agenția Spațială Europeană. Politica actuală a UE pune un accent deosebit pe asigurarea de capacități europene independente de acces și utilizare a spațiului cosmic. Capacitățile europene includ, de asemenea, dezvoltarea unei rețele de conștientizare a situației din spațiul cosmic (SSA) și a unei arhitecturi spațiale de răspuns la situațiile de criză.

Franța, ca cea mai mare putere cosmică a Europei, investește în mod individual în diverse aplicații satelitare, inclusiv în domeniul telecomunicațiilor, al observării Pământului și al detectării deșeurilor cosmice. Franța se opune transformării spațiului într-un câmp de luptă și, ca atare, a declarat unilateral că nu va desfășura arme în spațiul cosmic. Franța reprezintă un jucător internațional important, echipat cu capacități în domeniul rachetelor balistice, fiind și un stat deținător de arme nucleare. Acest stat dezvoltă în prezent, între altele, un sistem radar de supraveghere a spațiului, care este programat să înceapă să funcționeze în 2014.

Rusia are o lungă istorie în domeniul activităților cosmice și este al doilea mare investitor în capacități spațiale militare. Potrivit unor opinii, Rusia apreciază capacitățile spațiale în continuă creștere ale SUA ca o dovadă a decalajului militar tot mai mare între cele două state. În plus, Rusia vede spațiul cosmic ca pe un domeniu care permite avantaje strategice prin aplicarea din acesta de lovituri de precizie. Acest stat investește în prezent în cercetare și dezvoltare pentru diverse sisteme de reducere a deșeurilor cosmice, inclusiv în sisteme de lansare reutilizabile. Rusia deține, de asemenea, un sistem de supraveghere a orbitei circumterestre joase bazat pe radare amplasate în jurul Rusiei și în alte țări, un sistem de supraveghere pentru avertizare timpurie, capacități dovedite de arme cinetice anti-satelit, laseri plasați la sol pentru atacuri cosmice și capacități de atac cibernetic, toate putând fi utilizate pentru a scoate din uz sateliți inamici.

Spre deosebire de multe alte state, **China** consideră că militarizarea spațiului reprezintă o evoluție inevitabilă, în ciuda poziției sale, exprimată timp îndelungat la nivel diplomatic, de opozant al armelor plasate în spațiu. Structurile militare chineze recunosc importanța spațiului pentru realizarea superiorității pe câmpul de luptă și, ca atare, investesc în cercetare și dezvoltare în domeniul contramasurilor legate de posibile atacuri din spațiu. În prezent, capacitățile demonstrate chineze includ rachete anti-satelit cu lovituri cinetice și sisteme sofisticate de bruijaj. China efectuează, de asemenea, cercetări în domeniul laserilor și tehnologiilor cu impulsuri electromagnetice care ar putea fi folosite împotriva sateliților. China reprezintă al treilea stat din lume cu capacități proprii de a lansa oameni în spațiul cosmic, după Rusia și SUA.

Iranul dorește să devină până în 2020 liderul spațial al Orientului Mijlociu. Cu toate acestea, Iranul a lansat primul său satelit cu propriile mijloace doar în anul 2009, iar în momentul de față încă are capacități limitate de lansare. Cu toate acestea, a anunțat începerea pregătirii unui program cosmic pilotat, iar în ianuarie 2013 a lansat experimental și recuperat din cosmos o maimuță. În același

timp, Iranul este un "lider" în bruijajul emisiunilor difuzare prin satelit.

O concluzie o reprezintă faptul că toate statele cu capacități cosmice dezvoltate dețin într-o formă sau alta și sisteme cosmice militare, inclusiv arme anti-satelit. În plus, bruijajul intenționat și interferențele electromagnetice accidentale reprezintă problemele reale și actuale ale utilizării în siguranță a spațiului cosmic, fiind în același timp greu de detectat și descurajat. Dacă nu vor fi abordate curând, aceste amenințări vor continua să cauzeze daune financiare și operaționale tot mai semnificative. Este de subliniat, de asemenea, faptul că amenințarea, și chiar atacurile cibernetice sunt în creștere, nefiind exclusă dezvoltarea de tehnologii care să le realizeze și asupra sistemelor cosmice.

Asigurarea unui management corect al activităților spațiale la nivel global înseamnă că acum putem preveni ca unele tendințe negative să devină norme, și să ne asigurăm că spațiul cosmic rămâne un mediu util pentru toți pe termen lung.

Numărul tot mai mare de actori care își desfășoară activitatea în spațiul cosmic, atât guvernamentali cât și privați, efectul vremii cosmice asupra navelor spațiale, proliferarea deșeurilor cosmice și dezvoltarea zborurilor private în spațiu cu oameni la bord, pun tot mai mult sub semnul întrebării capacitatea de a continua să operăm într-un mediu cosmic sigur. Pentru a promova activități durabile este necesar din partea tuturor statelor cu capacități cosmice să furnizeze informații precise și în timp util asupra obiectelor care orbitează în jurul Pământului, asupra mediului cosmic natural și asupra amenințărilor venite din spațiu. Acest lucru necesită o monitorizare internațională, comunicare și coordonare.

Ce s-a întreprins și ce se întreprinde în acest sens, care sunt modalitățile de abordare și instrumentele internaționale existente și în construcție utilizate pentru a soluționa aceste importante probleme?

Rezoluția Adunării Generale a ONU nr. 1721 (XVI) din decembrie 1961 privind "cooperarea internațională în domeniul utilizării pașnice a spațiului extra-atmosferic" furnizează prima bază privind guvernanta prin prisma dreptului internațional în ceea ce privește activitățile din spațiul cosmic. În 1963, inspirată parțial de semnarea *Tratatului de interzicere a testării armelor nucleare în atmosferă, în spațiul cosmic și sub apă* (cunoscut prescurtat ca "Partial Test Ban Treaty" - PTBT), a fost adoptată o rezoluție a Adunării Generale intitulată „Declarația de principii juridice care guvernează activitatea statelor în explorarea și utilizarea spațiului cosmic” - Rezoluția 1962 (XVIII). Aceasta a pus bazele principiilor de bază care reglementează activitățile în spațiul cosmic, așa cum sunt descrise în Tratatul ONU privind Principiile care guvernează activitatea statelor în explorarea și utilizarea spațiului cosmic, inclusiv a Lunii și a celorlalte corpuri cerești (OST), adoptat în 1967.

Guvernanta trebuie să permită și să sprijine dezvoltarea cu succes a capacităților cosmice și utilizarea spațiului cosmic pentru a fi benefic societății. Guvernanta spațiului cosmic devine globală și din ce în ce mai complexă. În momentul de față interesele statelor în spațiul cosmic,

doctrinile naționale sunt, în cele mai multe cazuri diferite, și un nou tratat juridic, cuprinzător, privind activitățile spațiale este aproape imposibil să fie negociat și adoptat.

Măsurile de transparență și consolidare a încrederii (Transparency and confidence-building measures - TCBM) au fost folosite de zeci de ani și au avut un rol deosebit în timpul Războiului Rece. Folosirea acestui concept raportat la spațiul cosmic este de dată relativ recentă, deși măsurile de transparență și consolidare a încrederii au fost incluse în prevederile tratatelor privind spațiul cosmic și al rezoluțiilor importante ale ONU. Firește, spațiul cosmic nu este lipsit de probleme serioase și națiunile deținătoare de tehnologii spațiale trebuie să fie conștiente de amenințările asupra siguranței și securității operațiunilor efectuate în cosmos. Aceste amenințări includ, printre altele, cum am mai amintit, deșeurile cosmice, siguranța operațiunilor spațiale (inclusiv lansarea și re-intrarea în atmosferă), disponibilitatea limitată a spectrului electromagnetic pentru comunicații și a sloturilor pe orbita geostaționară, vremea cosmică, precum și acțiunile perturbatoare provocate de adversari. Deși rare, incidente în spațiu au avut loc, acestea subliniind riscurile în creștere asociate cu operațiunile efectuate în spațiul cosmic. Aceste subiecte solicită acum o atenție mult sporită în cadrul multor dezbateri multilaterale și bilaterale, dar mai ales la nivelul capitalelor statelor cu capacități cosmice.

Din 1990, Adunarea Generală a ONU a recunoscut importanța reglementărilor alternative privind dezarmarea și controlul armelor, acestea fiind cuprinse în Rezoluția 45/55 B "Măsuri de consolidare a încrederii în spațiul cosmic"; Rezoluția 47/51 "Prevenirea unei curse a înarmărilor în spațiul cosmic"; Rezoluția 48/74 B "Studiu privind aplicarea măsurilor de consolidare a încrederii în spațiul cosmic", și Rezoluția 60/66 "Transparența și măsurile de consolidare a încrederii în activitățile desfășurate în spațiul cosmic". În ultimii ani, Federația Rusă a introdus Rezoluțiile 61/75, 62/43 și 63/68 privind transparența și măsurile de consolidare a încrederii în activitățile din spațiul cosmic, solicitând statelor să prezinte propuneri concrete privind transparența și măsurile de consolidare a încrederii la nivel internațional în interesul menținerii păcii și securității internaționale și al promovării cooperării internaționale, cât și al prevenirii unei curse a înarmărilor în spațiul cosmic.

În acest sens, și aditional oricărei alte inițiative, Uniunea Europeană a prezentat la Conferința pentru Dezarmare a ONU, un proiect inițial de text al Codului de Conduită al UE (COC) privind activitățile spațiale, aprobat în decembrie 2008 de către Consiliul Uniunii Europene. În intervenția Republicii Cehe din februarie 2009 la Conferința pentru Dezarmare, vorbind în numele Uniunii Europene, se stipula: „proiectul de text al Codului de conduită al UE include măsuri de transparență și de consolidare a încrederii, ne fiind însă un act juridic obligatoriu, și nici ne cautând să înlocuiască inițiativele în derulare în acest domeniu. Acesta recunoaște faptul că o abordare cuprinzătoare a siguranței și securității în spațiul cosmic ar trebui să fie ghidată de următoarele principii: libertatea tuturor de a accesa spațiul cosmic în scopuri pașnice, menține-

rea securității și integrității obiectelor spațiale pe orbită, și considerarea dreptului legitim de apărare ale statelor.”

Obiectivul principal al Codului de Conduită este de a consolida siguranța, securitatea și predictibilitatea tuturor activităților spațiale, printre altele, prin limitarea sau reducerea interferențelor dăunătoare în activitățile spațiale. Acesta acoperă toate activitățile cosmice, atât pe cele civile cât și pe cele militare, atât prezente cât și viitoare. Scopul principal al proiectului Codului de Conduită este dublu:

- de a consolida tratatele existente ale Organizației Națiunilor Unite, principiile și alte aranjamente, prin faptul că părțile semnatare se angajează să le respecte, să facă progrese în aderarea la ele, să le pună în aplicare și să promoveze universalitatea lor;

- de a le completa prin codificarea de noi cele mai bune practici în operațiuni spațiale, incluzând măsuri de notificare și de consultare care ar consolida încrederea și transparența între actorii care acționează în domeniul cosmic și să contribuie la dezvoltarea de soluții de bună credință care să permită desfășurarea activităților spațiale și accesul la spațiu pentru toți.

Întrucât Codul de Conduită va fi voluntar și deschis tuturor statelor, stabilind regulile de bază care trebuie respectate de către națiunile cu capacități cosmice, acesta nu conține nicio dispoziție privind problemele specifice de neplasarea de arme în spațiu. Scopul unui astfel de cod nu este nici de a duplica, nici de a fi în competiție cu inițiativele privind această problemă specifică, nici de a li se opune. Dimpotrivă, proiectul completează și contribuie la aceste inițiative, printre altele, insistând pe importanța de a lua «toate măsurile pentru a preveni ca spațiul cosmic să devină o zonă de conflict».

Proiectul de tratat privind "Prevenirea plasării de arme în spațiul cosmic, a amenințării sau utilizării forței împotriva obiectelor spațiale" (PPWT), propus în cadrul Conferinței pentru Dezarmare de către Federația Rusă și China, este un exemplu de propunere de document juridic obligatoriu, foarte dificil de abordat și de negociat. La 8 februarie 2011, ambasadorul SUA, Laura Kennedy, reprezentant permanent la Conferința pentru Dezarmare și Reprezentantul special al SUA pentru Convenția privind problemele legate de armamentul biologic și toxic, a declarat: „Din păcate, PPWT nu îndeplinește criteriile stabilite în politica noastră națională spațială privind echitabilitatea și eficiența verificabilității. Poziția noastră asupra PPWT, prezentată în documentul 1847 al Conferinței pentru Dezarmare, nu s-a schimbat – propunerea este fundamental greșită și nu oferă baza pentru un mandat de negociere în cadrul Conferinței pentru Dezarmare pentru un acord cu caracter obligatoriu de control al armamentului”.

Vedem de aici opiniile total divergente ale Rusiei și Chinei față de cele ale Statelor Unite ale Americii în abordarea problemelor privind prevenirea plasării și controlul armamentului în spațiul cosmic. Spuneam la început că SUA dețin astăzi cam 95% din totalul sistemelor militare mondiale plasate în spațiul cosmic.

Ca o concluzie, în prezent, este mai practic să se stabilească „legi soft” care nu sunt obligatorii juridic, dar care stabilesc reguli și norme acceptate de tot mai multe state,

ca și în cazul Codului de conduită pentru activitățile spațiale promovate de Uniunea Europeană, decât tratate obligatorii juridic, precum cel menționat mai sus, propus de Rusia alături de China.

Este evident că ONU rămâne cel mai bun și mai larg mediu pentru discuții și negocieri cu privire la normele și reglementările legate de diferite elemente incluse în noțiunea de gubernanță a activităților spațiale. Fie ca este vorba de Comitetul 1 al Adunării Generale a ONU, de Comitetul 4 al Adunării Generale a ONU, de Conferința pentru Dezarmare sau Comitetul ONU pentru Utilizarea Pașnică a Spațiului Extra-atmosferic - COPUOS, problemele sunt distribuite prin implicațiile lor, fiind legate fie de demilitarizarea spațiului cosmic, fie de utilizarea pașnică a acestuia.

În continuare aș dori să fac unele referiri la Comitetul ONU pentru Utilizarea Pașnică a Spațiului Extra-atmosferic (COPUOS) ca forum de discuții privind gubernanța în domeniul activităților spațiale.

Unul dintre punctele de pe ordinea de zi a COPUOS în care diferite grupuri de state membre abordează problemele, fie de cooperare pașnică și colaborare, fie de demilitarizare a spațiului cosmic, îl reprezintă "Căi și mijloace de menținere a spațiului cosmic în scopuri pașnice". O perioadă critică în activitatea COPUOS a fost în 1984, când delegația sovietică și aliații lor au impus un nou subiect pe ordinea de zi, referitor la militarizarea spațiului cosmic, și, ca urmare, delegația SUA și-a scăzut drastic participarea la lucrările sesiunilor. O soluție de compromis a fost negociată de către Austria, denumind noul subiect în litigiu pe ordinea de zi "Căi și mijloace de menținere a spațiului cosmic în scopuri pașnice". Desigur, abordarea de către diferite grupuri de state a acestui subiect a fost și este în continuare diferită. SUA și aliații lor abordează, în principal, problema cooperării, colaborării și dezvoltării tehnologiilor spațiale ca instrumente pentru menținerea spațiului cosmic în scopuri pașnice, considerând problemele militare în afara obiectivelor stabilite pentru COPUOS.

Pentru că Japonia este unul dintre partenerii SUA și ai Europei în abordarea problemelor de securitate în spațiu, voi aduce în atenția dumneavoastră, ca un exemplu, poziția acestei țări referitoare la subiectul abordat mai sus, aflat în discuție în cadrul COPUOS.

În declarațiile din 2011, Japonia s-a referit la cooperarea de succes în cadrul ICG - Comitetul Internațional pentru GNSS, la interoperabilitatea și compatibilitatea sistemelor GNSS, și la Forumul Regional al Agențiilor Spațiale din zona Asia-Pacific (APRSAP) ca un loc de întâlnire a țărilor din regiune în care acestea pot împărtăși statutul politicilor și planurilor lor spațiale, precum și să-și urmărească interesul comun în utilizarea spațiului cosmic. Japonia consideră, de asemenea, o abordare practică în stabilirea "reglementărilor soft", care nu sunt obligatorii juridic, salutând noul subiect introdus în cadrul Subcomitetului Științific și Tehnic al COPUOS, "Sustenabilitatea pe termen lung a activităților spațiale", ca o abordare cheie pentru utilizarea pe termen lung a spațiului cosmic pentru aplicații pașnice.

Statele din G77, de exemplu, referindu-se la același subiect "Căi și mijloace de menținere a spațiului cosmic în

scopuri pașnice" vorbesc despre demilitarizarea spațiului cosmic, acuzând programe și evoluții în tehnologia spațială, care ar putea afecta interesele lor și pacea lumii.

Atâta timp cât nu există o înțelegere uniformă asupra securității spațiului, în abordarea dimensiunii critice a acesteia la nivel global ar trebui să luăm în considerare poziția și acțiunile principalilor actori în domeniu. Voi face câteva referiri la poziția Federației Ruse la momentul actual.

După 1990 Federația Rusă a fost destul de tăcută cu privire la subiectul menționat „Metodele și mijloacele de menținere a spațiului cosmic în scopuri pașnice”. La sesiunea COPUOS din 2011, reprezentantul acestui important actor spațial a prezentat o declarație substanțială. El a subliniat pericolul de militarizare a spațiului cosmic și posibila modificare fatală în procesul de luare a deciziilor politico-strategice în țările cu capacități spațiale militare, în cazul în care „barierele sunt eliminate”. El a subliniat, de asemenea, înalta inter-relaționare a tuturor măsurilor de demilitarizare propuse la toate nivelurile sistemului ONU, și nu numai. Așteptări mari există din partea Grupului de Experți Guvernamentali stabilit în conformitate cu rezoluția Adunării Generale a ONU 65/68 din decembrie 2010, pentru a realiza un studiu, începând din 2012, privind transparența și măsurile de consolidare a încrederii în activitățile cosmice (și propuneri ulterioare făcute în consecință), și să prezinte Adunării Generale la cea de 68-a sesiune a sa un raport cu o anexă care să conțină studiul respectiv.

Menționez faptul că, pe lângă onoarea și responsabilitatea de a conduce ca președinte lucrările sesiunilor COPUOS în perioada 2010-2012, am responsabilități adecvate și în calitate de membru al menționatului mai sus Grup de Experți Guvernamentali.

Referindu-se la COPUOS, Federația Rusă se așteaptă la noi posibilități și forme de activitate, arătând lipsă de abordare sistematică a problemei, în dezbaterile subiectului „Căi și mijloace de menținere a spațiului cosmic în scopuri pașnice”, având în vedere, de asemenea, că problemele incluse în acest subiect ar putea fi analizate în cadrul altor elemente abordate de către comitet și subcomitete. O referire directă se face asupra subiectului abordat în cadrul STS COPUOS „Sustenabilitatea pe termen lung a activităților spațiale” introdus de către Franța, în februarie 2010.

Un grup de lucru sub conducerea unui distins reprezentant din Africa de Sud a fost înființat cu scopul de a identifica zonele de interes pentru sustenabilitatea pe termen lung a activităților spațiale, de a examina și propune măsuri care ar putea îmbunătăți sustenabilitatea în toate aspectele ei, incluzând utilizarea durabilă și în condiții de siguranță a spațiului cosmic în scopuri pașnice, în beneficiul tuturor statelor.

Grupul de lucru va pregăti un raport privind sustenabilitatea pe termen lung a activităților spațiale, care să conțină un set consolidat de practici curente și proceduri de operare, standarde tehnice și politicile asociate cu sustenabilitatea pe termen lung a activităților spațiale, inclusiv, printre altele, desfășurarea în siguranță a activităților spațiale. Pe baza tuturor informațiilor colectate, grupul de lucru va acționa pentru a produce directive, care ar putea

fi aplicate pe bază de voluntariat de către state, individual sau colectiv, organizații internaționale, organizații non-guvernamentale naționale și entitățile din sectorul privat, pentru a reduce riscurile care amenință sustenabilitatea pe termen lung a activităților spațiale pentru toți participanții la aceste activități și pentru a se asigura că toate țările sunt în măsură să aibă acces echitabil la spațiul cosmic și la resursele și beneficiile asociate cu acesta. Raportul și directivele vor fi prezentate subcomitetului științific și tehnic și analizate în cadrul acestuia, apoi dezbătute și aprobate de COPUOS, apoi supuse aprobării Adunării Generale a ONU, devenind ulterior obligatoriu de a fi luate în consi-

derare de toate statele membre.

Numărul tot mai mare de actori spațiali neguvernamentali, comerciali și privați duce la o abordare mai complexă a guvernării și sustenabilității spațiului care depășește limitele și competențele multor instituții. O formulă consolidată de entități care au interese comune, precum UE, SUA, în parteneriat cu Japonia ar putea reprezenta un promotor eficient în codificarea de noi norme privind spațiul cosmic pentru toate părțile interesate. Așa cum am subliniat deja, în opinia mea, ONU rămâne cel mai adecvat și mai larg mediu pentru discuții și negocieri la nivel de state în ceea ce privește normele și reglementările legate de activitățile spațiale.